

Målgruppebeskrivelse PTSD 43.1

Målgruppebeskrivelse for DF43.1 – PTSD

Udredning for PTSD og behandlingsopstart bør foregå i almen praksis.

Anses patienten at kunne profitere af samtaleterapi, kan der henvises til psykolog i primær regi.

Moderat PTSD med behandlingssvigt i almen praksis kan henvises til privatpraktiserende psykiater.

Ved udtalt funktionsnedsættelse kan der, efter behandlingsforsøg, henvises til den hospitalsbaserede psykiatri. Målgruppen her omfatter alene patienter med aktiv PTSD (ikke enkeltstående PTSD-symptomer eller PTSD-lignende symptomer som led i andre lidelser). Patienten skal opfylde kriterierne for DF43.1.

Kriterium A omfatter blandt andet: Udsættelse for katastrofer (både naturlige og menneskeskabte), krigshandlinger, alvorlige ulykker, at bevidne andres voldsomme død eller at være offer for tortur, terrorisme, voldtægt eller anden forbrydelse (ICD-10 Blue Book).

Svær PTSD eller PTSD med samtidig svær komorbiditet kan henvises direkte til den hospitalsbaserede psykiatri.

Bemærk: PTSD hos traumatiserede flygtninge.

CGI ≥ 5

Belastningsgrad ≥ 5 (som følge af den primære PTSD)

CGI 1	
CGI 2	Uklar/manglende beskrivelse af symptomer og traume. Tilbagevises med henblik på uddybning.
CGI 3	Beskrives med traume, men ikke af en exceptionel truende eller katastrofeagtig karakter, og med mulige symptomer på PTSD. Der er ikke forsøgt sufficient behandling i primær regi med relevant terapeutisk forløb ved privatpraktiserende psykolog (f.eks. KAT, EMDR, psykologisk stresskontrolbehandling eller lignende) eller medicin. Tilbagevises med anbefaling om udredning/behandling i primær regi.
CGI 4	Beskrives med traume af mulig exceptionel truende eller katastrofeagtig karakter. Beskrives der moderate symptomer på mulig PTSD? Dette kan være flashback, mareridt, undgåelsesadfærd eller symptomer på psykisk overfølsomhed og alarmberedskab. Der er ikke forsøgt sufficient behandling i primær regi med relevant terapeutisk forløb ved privatpraktiserende psykolog (f.eks. KAT, EMDR, psykologisk stresskontrolbehandling eller lignende) eller medicin. Tilbagevises med anbefaling om udredning/behandling i primær regi. Dog afklarende, hvis der er beskrevet selvmordstanker.
CGI 5	Beskrivelse med traume af exceptionel truende eller katastrofeagtig karakter, som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver. Beskrives med moderate/svære symptomer på PTSD. Dette kan være flashback, mareridt, undgåelsesadfærd eller symptomer på psykisk overfølsomhed og alarmberedskab. Der har været forsøgt såvel psykologisk som medicinsk behandling. Hvis ukendt afklarende samtale.

Målgruppebeskrivelse PTSD 43.1

	Hvis kendt visiteres til behandling.
CGI 6	Beskrivelse med traume af exceptionel truende eller katastrofeagtig karakter, som vil medføre kraftig påvirkning hos praktisk talt enhver. Beskrives med moderate/svære symptomer på PTSD. Dette kan være flashback, mareridt, udtalt undgåelsesadfærd, symptomer på vedvarende psykisk overfølsomhed og alarmberedskab, herunder søvnproblemer, iritabilitet/vredesudbrud, koncentrationsbesvær, hypervigilitet og tilbøjelighed til sammenfaren, mulige psykotiske symptomer og personlighedsændringer. Der har været forsøgt såvel psykologisk som medicinsk behandling. Hvis ukendt afklarende samtale. Hvis kendt visiteres til behandling.

Traumatiserede flygtninge

Udredning og behandling for PTSD ved traumatiserede flygtninge varetages som udgangspunkt i den hospitalsbaserede psykiatri.

Målgruppen er flygtninge eller familiesammenførte med PTSD og andre komorbide sekundære diagnoser, med lovligt ophold i Danmark og som i et andet land er blevet traumatiseret eller på anden måde alvorligt belastet, psykisk, fysisk og/eller socialt som følge af krig, forfølgelse, tortur, flugt, fængselsophold eller andre former for organiseret vold og overgreb.

Patienten skal have symptomer forenelig med en eller flere traumerelaterede psykiatriske lidelser, typisk PTSD, angst og/eller depression.

Ved svær depression, skal denne behandles først jf. gældende retningslinjer.

Patienter som ikke har status som flygtning eller familiesammenført, men som i øvrigt opfylder kriterierne, behandles på regionsfunktionsniveau, men uden for pakkeforløb for traumatiserede flygtninge.

Traumatiserede flygtninge	Beskrives med traume relateret til krig, forfølgelse, tortur, flugt, fængselsophold eller andre former for organiseret vold og overgreb. Beskrives med symptomer på PTSD. Det kan være flashback, mareridt, undgåelsesadfærd, psykisk overfølsomhed, alarmberedskab, søvnproblemer, iritabilitet/vredesudbrud, koncentrationsbesvær, hypervigilitet, tilbøjelighed til sammenfaren, mulige psykotiske symptomer og personlighedsændring. Der skal være opmærksomhed på, at disse mennesker ofte har flere, langvarige traumatiske oplevelser og tab bag sig. På behandlingstidspunktet lever patienterne i eksil/migrationstilværelse i et land, hvor sprog og kultur ofte opleves som værende meget fremmedartet, og de plages ofte af akutte bekymringer af social karakter, eksempelvis økonomi, job, boligsituation og ofte den kritiske situation i deres hjemlande. Herudover medfører migration og flugttilværelsen en række uigenkaldelige tab Bl.a. tab af socialt netværk, tab af gratifikation, tab af uddannelses- og erhvervskompetencer, tab af modersmål som alment kommunikationsmiddel, tab af kulturelle identitet, tab af hidtidige tilknytning til eget land samt yderligere individuelle tab. Den samlede mængde af ovennævnte symptomer og faktorer medfører, at det ofte er en vanskelig udfordring, at behandle traumatiserede flygtninge.
----------------------------------	--